

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งหมด 74 ราย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอผลการดำเนินการเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานบางประการของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งแบ่งเป็น

- ก. ข้อมูลทางด้านบุคคล
- ข. ความรู้พื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับสหกรณ์
- ค. ข้อมูลทางเศรษฐกิจ
- ง. ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สมการการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ก. ข้อมูลทางด้านบุคคล

เพศ

จากการศึกษาข้อมูลสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 94.60 เป็นเพศชาย ส่วนที่เหลือร้อยละ 5.40 เป็นเพศหญิง แสดงว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย เนื่องจากลักษณะพื้นฐานของสังคมไทยจะมีหัวหน้าครอบครัวเป็นเพศชาย และในจำนวน 1 ครอบครัวจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้ 1 คนเท่านั้น (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	70	94.60
หญิง	4	5.40
รวม	74	100.00

อายุ

อายุ หมายถึง จำนวนปีของผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่เกิดจนถึงเวลาสำรวจ จากผลการศึกษาข้อมูลพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 43.20) รองลงมาคืออายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 39.20) อายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 13.50) อายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.10 อายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่มีเพราะว่ายังอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง อายุสูงกว่า 60 ปี ไม่มีเพราะว่าจะทำงานด้านนี้ได้ไม่สะดวก จึงให้บุตรสมัครเข้าเป็นสมาชิกแทน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21 - 30	10	13.50
31 - 40	32	43.20
41 - 50	29	39.20
51 - 60	3	4.10
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : อายุต่ำสุด 23 ปี อายุเฉลี่ย (\bar{X}) = 39.05 ปี
 อายุสูงสุด 55 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 6.46

สถานภาพการสมรส

สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว (ร้อยละ 77) รองลงมาเป็นโสด (ร้อยละ 14.90) ซึ่งการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ไม่จำเป็นต้องมีครอบครัวเสมอไป เป็นหม้ายและหย่าร้างคิดเป็นร้อยละ 6.80 และ 1.40 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 สถานภาพการสมรสของสมาชิกสหกรณ์โคนม เชียงใหม่ จำกัด

สถานภาพการสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	11	14.90
แต่งงาน	57	77.00
หย่าร้าง	1	1.40
หม้าย	5	6.80
รวม	74	100.00

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน (ร้อยละ 44.60) รองลงมาเป็นครอบครัวขนาด 3 คน (ร้อยละ 28.40) และครัวเรือนขนาด 5, 6 และ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50, 9.50 และ 4 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีจำนวน 4 คนขึ้นไป เพราะเกษตรกรมีความจำเป็นที่จะต้องใช้แรงงานของครอบครัวเป็นหลักในการประกอบการ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2	3	4.00
3	21	28.40
4	33	44.60
5	10	13.50
6	7	9.50
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : จำนวนสมาชิกในครัวเรือนค่าสุด 2 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.96 คน
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 6 คน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.99

ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิสถที่สุดที่ผู้ให้ข้อมูลได้รับจากการศึกษาเล่าเรียนในสถานบันการศึกษาต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน จากผลการศึกษาข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับ ป.4 หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 44.60) รองลงมาได้รับการศึกษาในระดับ ป.7 หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 27) ได้รับการศึกษาในระดับ ม.3 หรือ ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า (ร้อยละ 12.20) ได้รับการศึกษาในระดับต่ำกว่า ป.4 (ร้อยละ 8.10) ได้รับการศึกษาระดับ ม.6 หรือ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า และปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4.05 เท่ากัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาเพียงชั้น ป.4 หรือเทียบเท่า เท่านั้น (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป.4	6	8.10
ป.4 หรือเทียบเท่า	33	44.60
ป.7 หรือเทียบเท่า	20	27.00
ม.3 หรือ ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า	9	12.20
ม.6 หรือ ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า	3	4.05
ปริญญาตรี	3	4.05
รวม	74	100.00

ตำแหน่งทางสังคม

จากการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่เคยดำรงตำแหน่งผู้นำทางสังคม (ร้อยละ 77) และจะเห็นได้ว่า สมาชิกสหกรณ์ที่เคยดำรงตำแหน่งทางสังคมนั้น (ร้อยละ 23) ซึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสหกรณ์มากที่สุด (ร้อยละ 12.20) รองลงมาตำแหน่งอื่นๆ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 6.80) และเคยดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 4 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ตำแหน่งทางสังคมของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ตำแหน่งทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3	4.00
กรรมการสหกรณ์	9	12.20
อื่นๆ -กรรมการสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	5	6.80
ไม่เคยดำรงตำแหน่งผู้นำทางสังคม	57	77.00
รวม	74	100.00

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

การเลี้ยงโคนม เป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมจากสมาชิกสหกรณ์อย่างกว้างขวางขึ้นตามลำดับ เพราะเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับสมาชิกเป็นอย่างมาก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

สหกรณ์ ทำให้สามารถทราบถึงความเปลี่ยนแปลงการเลี้ยงโคนมเพื่ออาชีพ รวมถึงความสามารถในการสะสมประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ระหว่าง 5-10 ปี (ร้อยละ 41.90) รองลงมามีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์มากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 29.7) และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ตั้งแต่เริ่มเข้า - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.4 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตั้งแต่เริ่มเข้า - 5 ปี	21	28.40
ระหว่าง 5 - 10 ปี	31	41.90
มากกว่า 10 ปี	22	29.70
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : ระยะเวลาต่ำสุด = 2 ปี ระยะเวลาเฉลี่ย (\bar{X}) = 8.85 ปี
 ระยะเวลาสูงสุด = 20 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 4.28

ข. ความรู้พื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับสหกรณ์

ความรู้พื้นฐานของสมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับสหกรณ์ คือ ความรู้ในด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการ การแก้ไขระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ ผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ผู้ที่เป็นเจ้าของสหกรณ์ ผู้ที่ก่อตั้งสหกรณ์ และบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ เป็นต้น

การเลือกตั้งคณะกรรมการ

จากผลของการศึกษา พบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความรู้ความเข้าใจว่าการเลือกตั้งคณะกรรมการนั้นเป็นหน้าที่ของสมาชิกเอง คิดเป็นร้อยละ 100 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการ

เป็นหน้าที่ของ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิก*	74	100.00
ผู้จัดการ	-	-
สหกรณ์อำเภอ	-	-
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : * เป็นคำตอบที่ถูกต้อง แต่จะต้องใช้อำนาจของสมาชิกผ่านที่ประชุมใหญ่เท่านั้น

การแก้ไขระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้องว่าการแก้ไขระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์เป็นหน้าที่ของสมาชิกเอง (ร้อยละ 74.30) รองลงมาเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของสหกรณ์อำเภอ และเป็นหน้าที่ของผู้จัดการคิดเป็นร้อยละ 17.60 และ 8.10 ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์

เป็นหน้าที่ของ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิก*	55	74.30
ผู้จัดการ	6	8.10
สหกรณ์อำเภอ	13	17.60
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : * เป็นคำตอบที่ถูกต้อง แต่จะต้องใช้อำนาจของสมาชิกผ่านที่ประชุมใหญ่เท่านั้น

ผู้มีอำนาจในการอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะเข้าใจถูกต้องว่าสมาชิกเองคือ ผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี (ร้อยละ 62.20) รองลงมาเข้าใจว่าเป็นอำนาจของผู้จัดการ และเป็นอำนาจของสหกรณ์อำเภอ (ร้อยละ 21.60 และ 16.20 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้มีอำนาจในการอนุมัติการจัดสรรค่าวัสดุประจำปี

ผู้มีอำนาจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิก*	46	62.20
ผู้จัดการ	16	21.60
สหกรณ์อำเภอ	12	16.20
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : * เป็นคำตอบที่ถูกต้อง แต่จะต้องใช้อำนาจของสมาชิกผ่านที่ประชุมใหญ่เท่านั้น

ผู้ที่เป็นเจ้าของสหกรณ์

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะเข้าใจถูกต้องว่าสมาชิกคือผู้ที่เป็นเจ้าของสหกรณ์ (ร้อยละ 95.90) รองลงมาเข้าใจว่าผู้จัดการเป็นเจ้าของสหกรณ์ (ร้อยละ 4.10) ส่วนรัฐบาลไม่ใช่ผู้ที่เป็นเจ้าของสหกรณ์ แต่เป็นผู้ที่คอยให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ที่เป็นเจ้าของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิก*	71	95.90
ผู้จัดการ	3	4.10
รัฐบาล	-	-
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : * เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

ผู้ก่อตั้งสหกรณ์

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เข้าใจถูกต้องว่าผู้ก่อตั้งสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด คือ สมาชิกเอง (ร้อยละ 75.70) รองลงมาเข้าใจว่าเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ (ของทางราชการ) (ร้อยละ 20.30) และเข้าใจว่าเป็นผู้นำในหมู่บ้านเป็นผู้ก่อตั้งสหกรณ์ (ร้อยละ 4) (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ก่อตั้งสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ผู้ก่อตั้งสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิก*	56	75.70
ผู้นำในหมู่บ้าน	3	4.00
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ (ของทางราชการ)	15	20.30
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : * เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะเข้าใจถูกต้องว่าบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ คือ สมาชิกเอง (ร้อยละ 56.80) รองลงมาเข้าใจว่าเป็นคณะกรรมการและผู้จัดการ (ร้อยละ 37.80 และ 5.40 ตามลำดับ) โดยสมาชิกจะเป็นผู้ใช้อำนาจสูงสุด โดยผ่านที่ประชุมใหญ่ทำการกำหนดนโยบายทั่วไป และมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการรับไปปฏิบัติ และผู้จัดการจะบริหารนโยบายตามที่คณะกรรมการกำหนด (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมาชิก *	42	56.80
คณะกรรมการ	28	37.80
ผู้จัดการ	4	5.40
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : * เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

ค. ข้อมูลทางเศรษฐกิจ

รายได้

รายได้ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ในรอบปีที่ผ่านมา (มกราคม 2540 - มีนาคม 2540) จะประกอบไปด้วย รายได้จากการเลี้ยงโคนม คือ รายได้จากการขายน้ำนมดิบให้สหกรณ์ และรายได้อื่นๆ นอกเหนือจากการเลี้ยงโคนม เช่น ทำนา ทำสวน รับจ้าง ค้าขาย เป็นต้น โดยยังไม่ได้หักค่าใช้จ่ายใดๆ

รายได้จากการเลี้ยงโคนม

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีรายได้จากการเลี้ยงโคนม คือ รายได้จากการขายน้ำนมดิบให้สหกรณ์ อยู่ระหว่าง 20,001 - 40,000 บาท (ร้อยละ 27) รองลงมาจะมีรายได้ อยู่ระหว่าง 40,001 - 60,000 บาท (ร้อยละ 20.30) รายได้ระหว่าง 1 - 20,000 บาท (ร้อยละ 17.60) รายได้ระหว่าง 60,001 - 80,000 บาท (ร้อยละ 16.20) และรายได้ระหว่าง 80,001- 100,000 บาท และตั้งแต่ 100,001 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 9.5 เท่ากัน) โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกสหกรณ์จะมีรายได้เฉลี่ย 53,746.47 บาท ต่อ 3 เดือน (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 รายได้จากการเลี้ยงโคนม (รายได้จากการขายน้ำนมดิบให้สหกรณ์)

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 - 20,000	13	17.60
20,001 - 40,000	20	27.00
40,001 - 60,000	15	20.30
60,001 - 80,000	12	16.20
80,001 - 100,000	7	9.50
100,001 - ขึ้นไป	7	9.50
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : รายได้จากการเลี้ยงโคนมต่ำสุด 4,055 บาท รายได้จากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย (\bar{X}) = 53,746.47 บาท
รายได้จากการเลี้ยงโคนมสูงสุด 151,012 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 38,876.53

รายได้อื่นๆ นอกจากการเลี้ยงโคนม

นอกจากสมาชิกสหกรณ์ จะประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมแล้ว บางส่วนยังได้ประกอบอาชีพอื่นๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง เช่น การทำนา การทำสวน การรับจ้าง เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีรายได้เสริมอยู่ระหว่าง 0 - 10,000 บาท (ร้อยละ 81.10) รองลงมาจะมีรายได้เสริมอยู่ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท (ร้อยละ 13.50) และรายได้เสริมตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 5.40) โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกสหกรณ์จะมีรายได้อื่นๆ เฉลี่ยประมาณ 7,840.70 บาท ต่อ 3 เดือน (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 รายได้อื่นๆ นอกจากการเลี้ยงโคนม

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 - 10,000	60	81.10
10,001 - 30,000	10	13.50
30,001 - ขึ้นไป	4	5.40
รวม	74	100.00

หมายเหตุ :- รายได้อื่นๆ นอกเหนือจากการเลี้ยงโคนม ต่ำสุด 0.00 บาท สูงสุด 80,000.00 บาท

- รายได้อื่นๆ นอกเหนือจากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย (\bar{X}) = 7,840.70 บาท

- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 11,681.69

รายได้รวมจากการเลี้ยงโคนมและรายได้อื่นๆ

เมื่อรวมรายได้จากการเลี้ยงโคนมและรายได้อื่นๆ แล้ว จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีรายได้รวมอยู่ระหว่าง 30,001 - 60,000 บาท (ร้อยละ 31.10) รองลงมาจะมีรายได้รวมอยู่ระหว่าง 60,001 - 90,000 บาท (ร้อยละ 29.70) รายได้รวมระหว่าง 1 - 10,000 บาท (ร้อยละ 14.9) รายได้รวมตั้งแต่ 110,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.80 และรายได้ระหว่าง 90,001 - 110,000 บาท และ 10,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.1 และ 5.40 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกสหกรณ์จะมีรายได้รวมเฉลี่ยประมาณ 62,122.31 บาท ต่อ 3 เดือน (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 รายได้รวมจากการเลี้ยงโคนมและรายได้อื่นๆ

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 - 10,000	11	14.90
10,001 - 30,000	4	5.40
30,001 - 60,000	23	31.10
60,001 - 90,000	22	29.70
90,001 - 110,000	6	8.10
110,001 - ขึ้นไป	8	10.80
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : - รายได้รวมจากการเลี้ยง โคนมและรายได้อื่นๆ ต่ำสุด 4,055 บาท สูงสุด 198,626 บาท

- รายได้รวมจากการเลี้ยง โคนมและรายได้อื่น ๆ เฉลี่ย (\bar{X}) = 62,122.31 บาท

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 42,143.33

จำนวนโคนมในฟาร์ม

จากจำนวนโคนมที่สมาชิกสหกรณ์เลี้ยงนั้น ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ จะมีจำนวนโคนมในฟาร์มอยู่ระหว่าง 5 - 15 ตัว คิดเป็นร้อยละ 62.10 รองลงมาอยู่ระหว่างน้อยกว่า 5 ตัว คิดเป็นร้อยละ 31.10 และมากกว่า 15 ตัว คิดเป็นร้อยละ 6.80 ซึ่งปริมาณโคนมที่กำลังให้ผลผลิตนี้ จะเป็นตัวกำหนดปริมาณของผลผลิต รายได้และผลตอบแทนที่สมาชิกสหกรณ์ผู้เลี้ยง โคนม ได้รับ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 จำนวนโคนมในฟาร์มของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ขนาดฟาร์ม (ตัว)	จำนวน (ฟาร์ม)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5	23	31.10
5 – 15	46	62.10
มากกว่า 15	5	6.80
รวม	74	100.00

หมายเหตุ : จำนวนโคนมต่อฟาร์มต่ำสุด = 2 ตัว จำนวนโคนมในฟาร์มเฉลี่ย (\bar{X}) = 9.04 ตัว

จำนวนโคนมต่อฟาร์มสูงสุด = 35 ตัว ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 7.91

ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายได้

สมาชิกมีรายได้จากการเลี้ยงโคนมอย่างเดียวยังสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ในระดับใด

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ เมื่อมีรายได้จากการเลี้ยงโคนมเพียงอย่างเดียวแล้วจะสามารถพอเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขได้มากที่สุด (ร้อยละ 78.40) รองลงมาจะสามารถเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขสบายได้ (ร้อยละ 12.10) และมีรายได้ไม่พอเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขได้ คิดเป็นร้อยละ 9.50 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 รายได้จากการเลี้ยงโคนมอย่างเดียวยังสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ในระดับใด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่พอเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุข	7	9.50
พอเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุข	58	78.40
สามารถเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขสบาย	9	12.10
รวม	74	100.00

ง. ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา

ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ

ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับความคาดหวังต่อประโยชน์จากการเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งได้แบ่งลำดับความคาดหวังออกเป็น 10 ระดับ และสามารถพิจารณาความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ โดยนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมิน

ค่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ในการแสดงออก จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์มีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ อยู่ในระดับเห็นด้วยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00) และเห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20) โดยเฉพาะความคาดหวังที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์จะได้รับความรู้ในการเลี้ยงโคนมมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.34, รองลงมาคาดหวังว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.26 และจะขายน้ำนมดิบได้รับราคาดีกว่าที่อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.22 นอกจากนั้นความคาดหวังจะอยู่ในระดับเห็นด้วย คือ สมาชิกสามารถซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการเลี้ยงโคนม ได้ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด ได้รับเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนทุกปี เป็นต้น และจะเห็นได้ว่า ในภาพรวมสมาชิกสหกรณ์มีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับเกณฑ์ดี โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อเท่ากับ 3.98 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์

ลำดับที่	ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	การแปลความมาตรฐาน
1	การได้รับความรู้ในการเลี้ยงโคนมมากขึ้น	4.34	0.71	มากที่สุด
2	มีรายได้เพิ่มขึ้น	4.26	0.70	มากที่สุด
3	ขายน้ำนมดิบได้ราคาดีกว่าที่อื่น	4.22	0.69	มากที่สุด
4	ซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการเลี้ยงโคนมได้ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด	4.18	0.85	มาก
5	ได้รับเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนทุกปี	4.16	0.66	มาก
6	มีโอกาสได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ เมื่อเกิดปัญหาต่างๆ เช่น โรคระบาด น้ำนมดิบจำหน่ายไม่ได้ ฯลฯ	4.00	0.83	มาก
7	ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนสมาชิกมากขึ้น เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	3.92	0.82	มาก
8	ได้รับความช่วยเหลือจากสหกรณ์ เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	3.65	0.99	มาก
9	การเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนม ทำให้มีเกียรติ มีหน้ามีตาในสังคม	3.55	0.98	มาก
10	ได้รู้จักคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการ	3.55	0.92	มาก
	ค่าเฉลี่ย	3.98	0.30	มาก

ทัศนคติต่อสหกรณ์

ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ ที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์แสดงถึงการตอบสนองต่อความต้องการ ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ผู้จัดการ เป็นต้น ซึ่งได้แบ่งระดับทัศนคติต่อสหกรณ์ออกเป็น 10 ระดับ แยกเป็น 2 ประเภท คือ ทัศนคติต่อสหกรณ์ด้านบวก และทัศนคติต่อสหกรณ์ด้านลบ

ทัศนคติต่อสหกรณ์ด้านบวก

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสหกรณ์ อยู่ในระดับเห็นด้วยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.24) โดยเฉพาะถ้าสมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือช่วยเหลือสหกรณ์ สหกรณ์มีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.55 นั้นหมายความว่า ชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกจะดีขึ้นตามไปด้วยนั่นเอง, รองลงมาสมาชิกสหกรณ์มีทัศนคติว่าผู้จัดการของสหกรณ์ต้องมีความรู้ ความสามารถสูงในการบริหารงานสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และสมาชิกสหกรณ์เองมีทัศนคติต่อสหกรณ์ ว่ากรรมการของสหกรณ์เป็นที่พึ่งได้เมื่อต้องการความช่วยเหลือได้ สหกรณ์สามารถช่วยให้สมาชิกมีรายได้ที่แน่นอนและมั่นคง ทำให้สมาชิกมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ และจะเห็นได้ว่า ในภาพรวมสมาชิกสหกรณ์มีทัศนคติต่อสหกรณ์ทางด้านบวกอยู่ในระดับเห็นด้วยที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อเท่ากับ 4.24 (ตารางที่ 20)

ทัศนคติต่อสหกรณ์ด้านลบ

จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อสหกรณ์ทางด้านลบ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ย 3.08) โดยเฉพาะความรู้สึกลึกที่กล่าวว่า สหกรณ์เป็นแหล่งหาผลประโยชน์ของผู้ที่เข้ามาบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.00 ซึ่งจะเห็นได้ว่าสมาชิก สหกรณ์มีความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องของสหกรณ์ เพราะสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ ตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยมิได้แสวงหากำไรนั่นเอง และสมาชิกสหกรณ์มีทัศนคติในระดับไม่แน่ใจที่กล่าวว่า กรรมการของสหกรณ์หวังเงิน โบนัสมากกว่าเข้ามาช่วยเหลือสหกรณ์อย่างจริงจัง สหกรณ์มีความลำเอียง ให้ความช่วยเหลือแต่พรรคพวกของตนเอง และการมาติดต่อ สหกรณ์แต่ละครั้งมีความขู่ขากมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อเท่ากับ 3.08 (ตารางที่ 20)

สรุป ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์มีค่าเฉลี่ย = 3.66 อยู่ในระดับเห็นด้วย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.88

ตารางที่ 20 ทักษะคติของสมาชิกต่อสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ลำดับที่	ทักษะคติต่อสหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความ
ทักษะคติต่อสหกรณ์ในด้านบวก				
1	ถ้าสมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือช่วยเหลือสหกรณ์ สหกรณ์มีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้	4.55	0.81	เห็นด้วยที่สุด
2	ท่านคิดว่าผู้จัดการของสหกรณ์ต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้า	4.35	0.93	เห็นด้วยที่สุด
3	กรรมการของสหกรณ์เป็นที่พึ่งของท่านได้เมื่อท่านต้องการความช่วยเหลือ	4.30	0.74	เห็นด้วยที่สุด
4	สหกรณ์สามารถช่วยให้ท่านมีรายได้ที่แน่นอนและมั่นคง	4.28	0.69	เห็นด้วยที่สุด
5	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์	4.19	0.57	เห็นด้วย
6	คณะกรรมการของสหกรณ์เป็นผู้ที่จะนำสหกรณ์ไปสู่ความเจริญหรือตกต่ำก็ได้	3.78	1.34	เห็นด้วย
ทักษะคติต่อสหกรณ์ในทางด้านลบ				
7	ท่านรู้สึกว่าการมาติดต่อสหกรณ์แต่ละครั้งมีความยุ่งยากมาก	3.22	0.91	ไม่แน่ใจ
8	สหกรณ์มีความลำเอียงช่วยเหลือแต่พรรคพวกของตนเองเท่านั้น	3.08	1.14	ไม่แน่ใจ
9	กรรมการของสหกรณ์หวังเงินโบนัสมากกว่าเข้ามาช่วยเหลือสหกรณ์อย่างจริงจัง	3.04	0.96	ไม่แน่ใจ
10	ท่านมีความรู้สึกที่ สหกรณ์เป็นแหล่งหาผลประโยชน์ของผู้ที่เข้ามาบริหารงาน	3.00	1.16	ไม่แน่ใจ
ทักษะคติต่อสหกรณ์ด้านบวก ค่าเฉลี่ย		4.24	0.72	เห็นด้วยที่สุด
ทักษะคติต่อสหกรณ์ด้านลบ ค่าเฉลี่ย		3.08	1.04	ไม่แน่ใจ
สรุป ทักษะคติต่อสหกรณ์ เฉลี่ย		3.66	0.88	เห็นด้วย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์

การเข้าร่วมประชุม

การเข้าร่วมประชุม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุมต่างๆ ตามที่สหกรณ์ได้นัดหมาย เช่น การประชุมกลุ่ม ได้แก่ สหกรณ์นัดประชุมเพื่อแนะนำวิธีการเลี้ยงโคนมและรีดนมให้ถูกต้อง เป็นต้น การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ได้แก่ การที่สหกรณ์แถลงงบดุลแผนการบริหารงานในปีต่อไป ให้สมาชิกได้รับทราบ และสมาชิกสหกรณ์จะมีสิทธิในการซักถามการลงมติต่างๆ เพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปตามที่สมาชิกส่วนใหญ่ต้องการเป็นแบบประชาธิปไตย จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเข้าร่วมประชุมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมมาก เพราะเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อเท่ากับ 2.14 (คะแนน 2.01 - 3.00 แสดงว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรมมาก) โดยเฉพาะการเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี สมาชิกส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอทุกปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 2.80 และการเข้าร่วมประชุมกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ส่วนการเข้าร่วมประชุมอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมและการเข้าร่วมประชุมและอบรมความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การเข้าร่วมประชุมของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ลำดับที่	การเข้าร่วมประชุม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความ
1	การเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี	2.80	0.55	มาก
2	การเข้าร่วมประชุมกลุ่ม	2.74	0.60	มาก
3	การเข้าร่วมประชุมอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	1.55	1.10	ปานกลาง
4	การเข้าร่วมประชุมและอบรมความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์	1.46	0.94	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ย	2.14	0.73	มาก

การร่วมถือหุ้นในสหกรณ์

การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นของสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์จะมาถือหุ้นกับสหกรณ์ สม่่าเสมอ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความเป็นเจ้าของสหกรณ์ การที่สหกรณ์มีหุ้นมากแสดงถึงความมั่นคงของสหกรณ์ เพราะไม่ต้องไปกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินภายนอกมาใช้บริหารงานสหกรณ์ สหกรณ์จะมีเงินทุนเป็นของตัวเอง จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการร่วมถือหุ้นในสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง เพราะเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อเท่ากับ 1.58 (คะแนน 1.01 - 2.00 แสดงว่า มีส่วนร่วมในกิจกรรมปานกลาง) แต่จะสังเกตเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการถือหุ้นตามระเบียบของสหกรณ์นั้นอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก (เท่ากับ 2.85) แสดงว่าสมาชิกสหกรณ์มีความรักดีต่อสหกรณ์ และลงทุนซื้อหุ้นเพื่อเพิ่มทุนให้กับสหกรณ์สม่่าเสมอ ส่วนการแนะนำให้สมาชิกรนำเงินที่เหลือเก็บเหลือใช้มาถือหุ้นกับสหกรณ์ และถ้าสมาชิกมีเงินเหลือก็จะนำไปถือหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากระเบียบที่กำหนดอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง และในวันพิเศษ เช่น วันสหกรณ์แห่งชาติทุกๆ ปี หรือวันครบรอบวันเกิดสมาชิกจะถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากที่เคยถือปกติ นั้น อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ลำดับที่	การร่วมถือหุ้นในสหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความ
1	ท่านถือหุ้นตามระเบียบของสหกรณ์	2.85	0.52	มาก
2	เคยแนะนำให้สมาชิกรนำเงินที่เหลือเก็บเหลือใช้มาถือหุ้นกับสหกรณ์	1.42	1.26	ปานกลาง
3	ถ้าท่านมีเงินเหลือ ก็จะนำไปถือหุ้นกับสหกรณ์เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากระเบียบที่กำหนด	1.28	1.15	ปานกลาง
4	ในวันพิเศษ เช่น วันสหกรณ์แห่งชาติทุกๆ ปี วันครบรอบวันเกิด ท่านจะถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากที่เคยถือปกติ	0.76	0.99	น้อย
	ค่าเฉลี่ย	1.58	0.89	ปานกลาง

การร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสหกรณ์

การร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสหกรณ์ หมายถึง เมื่อสหกรณ์เกิดปัญหาวิกฤตการณ์ต่างๆ สมาชิกให้ความร่วมมือกันเสียสละเพื่อสหกรณ์เสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง เพราะเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ เท่ากับ 1.78 (คะแนน 1.01 - 2.00 แสดงว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรมปานกลาง) แต่จะสังเกตเห็นได้ว่า เมื่อสหกรณ์ประสบปัญหาน้ำนมดิบคุณภาพต่ำ สมาชิกได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหามาตรการให้ถูกต้องตามวิธีการรีดนมให้สะอาด ทำให้น้ำนมมีคุณภาพและสามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก (เท่ากับ 2.24) สมาชิกได้เคยเสนอความคิดเห็นแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ของสหกรณ์ในการประชุมกลุ่มและประชุมใหญ่ประจำปี สมาชิกที่เคยเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาราคาน้ำนมดิบและปัญหาการตลาดของนมพาสเจอร์ไรส์อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ลำดับที่	การร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสหกรณ์	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	การแปลความ มาตรฐาน
1	สหกรณ์ประสบปัญหาน้ำนมดิบคุณภาพต่ำ ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ช่วยแก้ไข (โดยการรีดนม ให้ถูกต้องตาม วิธีการรีดนมให้สะอาด)	2.24	1.00	มาก
2	ท่านเคยเสนอความคิด แนะนำแนวทางการแก้ไข ปัญหาสหกรณ์ในที่ประชุมกลุ่ม/ประชุมใหญ่	2.00	1.03	ปานกลาง
3	ท่านเคยเสนอความคิดในการแก้ไขปัญหาราคา น้ำนมดิบ	1.66	1.11	ปานกลาง
4	ท่านเคยเสนอความคิดในการแก้ไขปัญหาและ การตลาดของนมพาสเจอร์ไรส์	1.22	1.23	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ย	1.78	0.44	ปานกลาง

สรุปการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกสหกรณ์

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ในภาพรวมจะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 1.83) เมื่อพิจารณาจากข้อมูลประเด็นต่าง ๆ ก็พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมคือ การเข้าร่วมประชุมมากที่สุด ส่วนการร่วมถือหุ้นในสหกรณ์ และการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง จากผลการศึกษานี้อาจกล่าวได้ว่า สมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับสหกรณ์ในด้านการเข้าร่วมประชุม แต่การร่วมถือหุ้นในสหกรณ์และการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสหกรณ์ยังมีน้อยอยู่ (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 สรุปคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกสหกรณ์

ลำดับที่	ประเด็นการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความ
1	การเข้าร่วมประชุม	2.14	0.73	มาก
2	การร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสหกรณ์	1.78	0.44	ปานกลาง
3	การร่วมถือหุ้นในสหกรณ์	1.58	0.89	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ย	1.83	0.69	ปานกลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 39.05 ปี มีการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมที่ 7 (ป.7) มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เฉลี่ย 8.85 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยดำรงตำแหน่งทางสังคม มีจำนวนโคนมประมาณ 9 ตัวต่อฟาร์ม มีรายได้จากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 53,746.47 บาทต่อ 3 เดือน สมาชิกสหกรณ์มีความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ มีคะแนนเฉลี่ย 39.80 คะแนน และมีทัศนคติต่อสหกรณ์ มีคะแนนเฉลี่ย 36.60 คะแนน (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

	รหัส	ความหมาย	\bar{X}	S.D.
ตัวแปรอิสระ	X ₁	อายุของสมาชิกสหกรณ์ (ปี)	39.05	6.46
	X ₂	เพศของสมาชิกสหกรณ์ (ชาย=1 หญิง=0)	0.95	0.20
	X ₃	ระดับการศึกษา (สูงกว่า ป.7 =1 ต่ำกว่า ป.7 =0)	0.20	0.37
	X ₄	สภาพตำแหน่งทางสังคม (ไม่เคยเป็นผู้นำ=1 เคยเป็นผู้นำ=0)	0.77	0.41
	X ₅	ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ (ปี)	8.85	4.28
	X ₆	รายได้จากการเลี้ยงโคนม (บาท)	53,746.47	38,876.53
	X ₇	ขนาดของฟาร์มโคนม (ตัว)	9.04	7.91
	X ₈	ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ (คะแนน)	39.80	3.00
	X ₉	ทัศนคติต่อสหกรณ์ (คะแนน)	36.60	8.80

หมายเหตุ:- \bar{X} = ค่าเฉลี่ย (คะแนน)

S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากตารางเมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ตัวแปรอิสระส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กันสูง แต่จะมีตัวแปรอิสระบางตัวมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง คือ ระหว่าง x_6 กับ x_7 เท่ากับ .883 ทำให้การแยกอิทธิพลของตัวแปรหนึ่งออกจากอีกตัวแปรหนึ่งไม่ได้ (Multicollinearity Problem) จึงเลือกการตัดตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันมากออกไป (สุชาติ : 2537) คือ ตัด x_6 ออกจากส่วนที่เหลือคือ x_1 x_2 x_3 x_4 x_5 x_7 x_8 และ x_9 จะนำไปเข้าสมการ Multiple Regression Analysis แบบ Stepwise Method (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

	P	X ₂	X ₁	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₈	X ₉	X ₇
P	1.000	.010	.145	-.047	-.282	-.124	.098	.546	.105	.174
X ₂		1.000	.074	.090	-.104	-.023	.191	.067	.009	.141
X ₁			1.000	-.473	-.239	.335	.165	.134	-.201	.215
X ₃				1.000	.039	-.131	-.011	.013	.057	-.096
X ₄					1.000	-.144	-.264	-.085	-.102	-.254
X ₅						1.000	.519	-.025	-.080	.513
X ₆							1.000	.167	.188	.883
X ₈								1.000	-.069	.249
X ₉									1.000	.203
X ₇										1.000

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์ โคนมเชียงใหม่ จำกัด กับภูมิหลังของสมาชิก ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจสังคมและจิตวิทยา โดยนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 74 ราย มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ในรูปแบบของการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

$$P = -8.062391 + 0.829961 * x_8 - 4.020612 * x_4$$

$$\text{Multiple R} = 0.59453$$

$$\text{R Square} = 0.35347$$

$$\text{Adjusted R Square} = 0.33526$$

$$\text{Standard Error} = 5.60091$$

$$F = 19.40850 \quad \text{Signif F} = .0000$$

* ตัวแปรที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01

กำหนดให้

P	=	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนม เชียงใหม่ จำกัด
x_1	=	อายุของสมาชิกสหกรณ์
x_2	=	เพศของสมาชิกสหกรณ์
x_3	=	ระดับการศึกษา
x_4	=	สภาพตำแหน่งทางสังคม
x_5	=	ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์
x_7	=	ขนาดของฟาร์มโคนม
x_8	=	ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ
x_9	=	ทัศนคติต่อสหกรณ์

จากสมการข้างต้นตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้าไปในสมการถดถอยโดยวิเคราะห์
แบบ Stepwise Method มี 2 ตัวแปร จากทั้งหมด 8 ตัวแปร ดังนี้คือ

ตัวแปรอิสระ x_8 ถูกเลือกเข้าไปอันดับแรก

ตัวแปรอิสระ x_4 ถูกเลือกเข้าไปอันดับสุดท้าย

และตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ x_1 x_2 x_3 x_5 x_7 และ x_9 ไม่ถูกเลือกเข้าไปในสมการ

จากผลการศึกษาสมการข้างต้น เมื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร
ในสมการ โดยใช้ t - value พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ (x_8)
และสภาพตำแหน่งทางสังคม (x_4) มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ .01 ส่วนอายุของสมาชิก เพศ
ของสมาชิก ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ขนาดของฟาร์มโคนม และทัศนคติ
ต่อสหกรณ์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ เมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
ของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรทุกตัวโดยพิจารณาจาก F - value พบว่า ตัวแปรทั้งสองที่รวมไว้ใน
สมการข้างต้นนั้น สามารถอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิก
สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ .01 และเมื่อ
พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แห่งการตัดสินใจ (Coefficient of Determination, R^2) มีค่าเท่ากับ 0.35347
ซึ่งแสดงว่าการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิก สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด สามารถ
อธิบายได้ด้วยความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ (x_8) สภาพตำแหน่งทางสังคม (x_4) ประมาณ
ร้อยละ 35.35 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 64.65 เป็นอิทธิพลของปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้นำมาระบุไว้
ในสมการนี้ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีกที่เป็นตัวกำหนด การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

ของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ ระยะเวลาหรือช่วงระยะเวลาในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับ วันว่างของสมาชิกตรงกับวันไหน หรือช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสัมภาษณ์ การให้บริการเงินทุน คู้ยืมในการขยายฟาร์มโคนม การให้เงินทุนบริจาคให้กับสังคม สาธารณกุศล เป็นต้น

จากสมการการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด จะเห็นได้ว่า ค่า Multiple R = 0.59453 สรุปได้ว่า ตัวแปรตาม (การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด, P) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับกลุ่มของตัวแปรอิสระ คือ ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับ (x_1) และมีความสัมพันธ์ทางลบคือ สภาพตำแหน่งทางสังคม (x_2) โดยมีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง คือ คิดเป็นร้อยละ 59.45 ส่วนค่า Adjusted R Square = 0.33526 หมายถึง เป็นค่า R Square (R^2) ที่ปรับแก้ไขให้เหมาะสมกับข้อมูล คือ หลังจากปรับค่าแล้ว อิสรภาพของตัวแปรอิสระยังคงมีอยู่ ร้อยละ 33.52 ค่า Standard Error (ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน) = 5.60091 หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์ โดยตัวปัจจัยทั้ง 2 ชนิดได้มีความคลาดเคลื่อนของการประมาณ เท่ากับ 5.60091

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ที่ได้รับอธิบายได้ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์ของความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับมีค่าเท่ากับ 0.829961 ซึ่งมีค่าเป็นบวกแสดงว่า เมื่อเพิ่มหรือลดความคาดหวังต่อประโยชน์ที่จะได้รับก็จะมีผลทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกเพิ่มขึ้น หรือลดลงในทิศทางเดียวกัน ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของสภาพตำแหน่งทางสังคม มีค่าเท่ากับ -4.020612 ซึ่งมีค่าเป็นลบ แสดงว่าเมื่อเพิ่มหรือลดสภาพตำแหน่งทางสังคม ก็จะมีผลทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางตรงกันข้าม (เช่น สมาชิกสหกรณ์จะมีส่วนร่วมมาก ถ้าสมาชิกไม่เคยดำรงตำแหน่งทางสังคม)

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta) จะชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ตัวแปรอิสระใดที่มีผลต่อตัวแปรตามมากที่สุด ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของความคาดหวังต่อประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ สภาพตำแหน่งทางสังคม มีค่าเท่ากับ 0.525421 และ -0.236894 ตามลำดับ (ตามรายละเอียดในตารางที่ 27) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามมากที่สุด คือ ความคาดหวังต่อประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน คือ 0.525421) และตัวแปรอิสระ สภาพตำแหน่งทางสังคมมีผลต่อตัวแปรตาม (การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิก) น้อยที่สุด (พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน คือ -0.236894) (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน
ค่าสถิติ t และระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ชนิดของปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ ของปัจจัย (B)	ค่าความ คาดเคลื่อน มาตรฐาน (SE.B)	ค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอย มาตรฐาน (Beta)	ค่าสถิติ t (T)	ระดับ นัยสำคัญ ของ t (Sig.T)
1. ความคาดหวังต่อ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	0.829961	0.151289	0.525421	5.486	0.01
2. สภาพตำแหน่งทางสังคม ค่าคงที่	-4.020612 -8.062391	1.625535 6.339749	-0.236894	-2.473 -1.272	0.01

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

ความสำเร็จของสหกรณ์

การวิเคราะห์ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสหกรณ์ โดยพิจารณาเฉพาะข้อมูลด้านการเงินเพียงด้านเดียว (กำไร) ย่อมไม่เพียงพอที่จะสรุปผลได้ว่า สหกรณ์ประสบความสำเร็จหรือไม่ ในทางปฏิบัติสมควรพิจารณาข้อมูลในด้านการจัดการด้วย จากผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยที่จะมีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์นั้น ได้เรียงลำดับความสำคัญเป็นลำดับที่หนึ่งคือการร่วมมือของสมาชิก (ร้อยละ 83.80) ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ส่วนการให้การศึกษอบรมความรู้ทางสหกรณ์ให้สมาชิก มีความสำคัญเป็นอันดับสอง (ร้อยละ 67.6) ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ในด้านของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์มาดูแลให้คำแนะนำในการบริหารงานสหกรณ์ สมาชิกเห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับสาม (ร้อยละ 54.1) ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ส่วนอันดับที่สี่ที่สมาชิกเห็นว่ามีความสำคัญ (ร้อยละ 50) คือ ประสิทธิภาพการบริหารงานของคณะกรรมการ และลำดับสุดท้ายที่สมาชิกเห็นว่ามีความสำคัญ (ร้อยละ 40.5) ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง คือ ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้จัดการ (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด
(เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ลำดับที่	ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์	จำนวน/ร้อยละ (N = 74)
1	การร่วมมือของสมาชิก	62 (83.8)
2	การให้การศึกษาอบรมความรู้ทางสหกรณ์ให้สมาชิก	50 (67.6)
3	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมาดูแลให้คำแนะนำในการบริหารงานสหกรณ์	40 (54.1)
4	ประสิทธิภาพการบริหารงานของคณะกรรมการ	37 (50.0)
5	ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้จัดการ	30 (40.5)

หมายเหตุ:- ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าร้อยละ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

จากผลการศึกษาพบว่า การประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์ยังมีปัญหาต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

- 1) ปัญหาการจ่ายเงินของสหกรณ์เมื่อสมาชิกรับนมดิบไปส่งให้สหกรณ์สมาชิกจะได้รับเงินเมื่อสิ้นเดือน ทำให้สมาชิกขาดเงินทุนหมุนเวียนที่จะใช้ในกิจการฟาร์ม ประกอบกับการชำระเงินให้แก่สมาชิกไม่ค่อยแน่นอน
- 2) ปัญหาราคาน้ำนมดิบในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนของสมาชิกแล้วราคาที่ได้รับยังต่ำอยู่ มีผลทำให้การลงทุนของสมาชิกต่ำไปด้วย คุณภาพของน้ำนมดิบ ก็จะต่ำไปด้วยเช่นกัน
- 3) ปัญหาราคาสินค้าที่สหกรณ์จำหน่าย สินค้าบางอย่างราคาถูกแต่ไม่มีคุณภาพ และทางสหกรณ์มักจะจำหน่ายสินค้า (ยา อุปกรณ์การเลี้ยงโคนม) อยู่ไม่กี่ยี่ห้อเท่านั้น ทำให้สมาชิกไม่มีโอกาสเลือกซื้อได้

4) ปัญหาการผสมเทียม โดยส่วนใหญ่แล้วทางสหกรณ์จะขอความร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ในเรื่องการผสมเทียมให้แก่สมาชิก ซึ่งมักจะพบว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก ทำให้การผสมเทียมล่าช้าไป ไม่สามารถผสมเทียมตามเวลาที่เหมาะสมได้

5) ปัญหาอื่นๆ เช่นปัญหาจากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ไม่ค่อยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมความรู้ ความสามารถให้แก่สมาชิกอย่างจริงจัง หรือยังไม่เพียงพอ ปัญหาเรื่องไฟฟ้าสำรองของสหกรณ์ไม่มี ทำให้เกิดปัญหาในด้านการผลิตเช่นกัน คือต้องแช่น้ำนมดิบให้อยู่ในอุณหภูมิที่เหมาะสม ถ้าเกิดปัญหาในเรื่องของการทำความเย็น ทำให้น้ำนมเสียหายได้ค่อนข้างมาก

สมาชิกสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ได้เข้ามาเป็นสมาชิกเนื่องจากส่วนใหญ่ต้องการมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ที่แน่นอน มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และมีตลาดรับซื้อที่แน่นอน โดยสหกรณ์จะรับน้ำนมจากสมาชิกวันละ 2 เวลา (เช้า-เย็น)

อุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด

ด้านการจัดการ

การขาดการประสานงานที่ดีหรือการขาดความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการของสหกรณ์ผู้จัดการและพนักงาน ไม่มีความสามัคคีกันในการดำเนินงาน และนโยบายในการส่งเสริมการปรับปรุงพันธุ์โคนม การผสมเทียมการผลิตน้ำนมดิบที่สะอาด บริสุทธิ์ และมีคุณภาพดี เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ให้การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อสมาชิกสหกรณ์จะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ อีกทั้งเป็นการลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ล่วงหน้า

ด้านการตลาด

ปัจจุบันสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด ไม่ส่งเสริมให้สมาชิกขยายฟาร์มเพิ่มขึ้น เนื่องจากสหกรณ์ไม่สามารถขายน้ำนมดิบได้ทั้งหมด มีผลทำให้ในปี 2539 - 2540 ไม่มีสมาชิกเข้าใหม่ เพราะสหกรณ์ไม่เปิดรับสมาชิก เนื่องจากน้ำนมดิบมีปริมาณมากเกินไป ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้รายได้ของสมาชิกอยู่ในวงจำกัด

ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่กล่าวมานี้ควรจะได้รับการแก้ไขตามความเร่งด่วนของปัญหา ไม่ควรจะปล่อยปละละเลยหรือทอดทิ้งสมาชิกสหกรณ์หลังจากที่เคยให้การส่งเสริมอบรมมาแล้ว สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคนั้นเกิดจากความไม่รู้หรือความไม่เข้าใจในเรื่องการบริหารงาน จัดการและการประกอบอาชีพ แต่ถ้าสมาชิกได้รับการดูแลเอาใจใส่ความเข้าใจหลักการดำเนินงานของสหกรณ์ อุปสรรคต่างๆ อาจบรรเทาเบาบางลงได้ ขณะเดียวกันจะต้องสร้างให้เกิดความรู้สึกผูกพันระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง ระหว่างเจ้าหน้าที่บริหารงานสหกรณ์ จะทำให้ปัญหาต่างๆ นั้นแก้ไขได้ง่ายขึ้น หากคอยแต่จะให้รัฐหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการให้ทั้งหมดนั้นคงเป็นไปได้ ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะคอยดูแลส่งเสริมมีไม่เพียงพอและจำกัดในด้านงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ